

APLIKASI MODEL REFLEKSI EVOLUSI DALAM KALANGAN GURU-GURU BAHASA

KANNAGI A/P SUBRAMANIAM

TESIS DIKEMUKAKAN BAGI MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH IJAZAH DOKTOR FALSAFAH (PENDIDIKAN PEDAGOGI)

FAKULTI PENDIDIKAN DAN PEMBANGUNAN MANUSIA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2015

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk meneroka penggunaan Model Refleksi Evolusi dalam pengajaran. Reka bentuk kajian kes digunakan untuk meneroka secara mendalam proses pemikiran guru semasa melakukan refleksi berdasarkan Model Refleksi Evolusi. Data dikumpul melalui temu bual sebelum pengajaran dan selepas pengajaran, pemerhatian pengajaran dan penelitian dokumen. Seramai 12 orang guru bahasa yang terdiri daripada 4 orang guru Bahasa Melayu, 4 orang guru Bahasa Inggeris dan 4 orang guru Bahasa Tamil. Dapatkan kajian menunjukkan bahawa Model Refleksi Evolusi merangsang pemikiran guru-guru bahasa untuk mengamalkan refleksi secara sistematik ke arah mempertingkatkan kemahiran mengajar mereka. Guru-guru yang mengamalkan secara berurutan langkah-langkah Model Refleksi Evolusi didapati lebih sistematik dalam membuat perancangan mengajar, pemilihan strategi pengajaran, pemilihan bahan, membuat penerangan dan membuat penilaian. Manakala guru-guru yang mengamalkan langkah-langkah secara tidak berurutan Model Refleksi Evolusi didapati kurang sistematik dalam membuat perancangan mengajar, pemilihan strategi pengajaran, penggunaan bahan pengajaran, membuat penerangan dan membuat penilaian. Dapatkan kajian juga menunjukkan bahawa kekerapan mengamalkan langkah-langkah Model Refleksi Evolusi dapat membantu guru-guru mempertingkatkan kemahiran mengajar, pengetahuan profesional dan sikap mereka. Kesimpulannya, Model Refleksi Evolusi dapat merangsang pemikiran yang sistematik dalam pengajaran serta memantapkan kemahiran profesional guru-guru dan sesuai digunakan sebagai alternatif kepada model refleksi sedia ada.

05-

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

membuat

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

APPLICATION OF REFLECTIVE EVOLUTION MODEL AMONG LANGUAGE TEACHERS

ABSRACT

The main objective of this study is to explore the application of the *Reflective Evolution Model* in teaching. A case study design was used to explore in depth the use of *Reflective Evolution Model* in teaching among language teachers. Data collected through pre and post teaching interviews, classroom observation and document analysis. A total of twelve teachers comprising of four Malay Language teachers, four English Language teachers and four Tamil Language teachers were selected as participants of the study. The findings indicated that the *Reflective Evolution Model* has stimulated the language teachers to reflect systematically. The study showed that teachers who used the *Reflective Evolution Model* in an appropriate sequential manner were systematic in their lesson planning, selection of teaching strategies, using of teaching resources, delivering information and conducting assessments. Meanwhile, teachers who used the *Reflective Evolution Model* in an inappropriate sequential manner were less systematic in their lesson planning, selection of teaching strategies, using of teaching resources, delivering information and conducting assessment. In addition, the findings has also showed that the frequent used of the *Reflective Evolution Model* had helped teachers to improve their teaching skills, professional knowledge and attitude. As a conclusion, the *Reflective Evolution Model* can stimulate systematic thinking in teaching and enhance teachers' professional skills. Hence, this model can serve as an alternative model of reflection in teaching.

KANDUNGAN

Muka Surat

PENGAKUAN	ii
PENGHARGAAN	iii
ABSTRAK	iv
ABSTRACT	v
KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	xiv
SENARAI RAJAH	xviii

BAB 1 PENGENALAN

1.1	Pendahuluan	1
1.2	Latar Belakang Kajian	4
1.3	Penyataan Masalah	7
1.4	Objektif Kajian	14
1.5	Persoalan Kajian	15

1.6	Kepentingan Kajian	15
1.7	Limitasi Kajian	19
1.8	Batasan Kajian	20
1.9	Kerangka Konseptual Kajian	22
1.10	Reka Bentuk Kajian	24
1.11	Definisi Operasional	25
1.12	Rumusan	31

BAB 2 TINJAUAN LITERATUR

2.1	Pendahuluan	32
2.2	Kerangka Teori	32
2.3	Teori Refleksi	33

2.3.2	Pengetahuan Guru tentang Refleksi	35
2.4	Pemikiran Reflektif Dewey	36
2.5	Epistemologi dalam Refleksi Schon	39
2.5.1	Pertimbangan dalam Pengetahuan Guru	40
2.5.2	Perubahan Konsep tentang Pengetahuan Guru	41
2.5.3	Pengetahuan Guru Berdasarkan Shulman	42

2.5.4	Perkembangan Pengetahuan Berasaskan Shulman	43
2.5.5	Kesimpulan tentang Pengetahuan Guru	46
2.6	Implikasi Kepada Pendidikan Guru	48
2.7	Isu-isu Berkaitan Dengan Konsep Refleksi Dalam Pendidikan Guru	49
2.7.1	Falsafah Sebagai Tunjang Program Refleksi	49
2.7.2	Ciri-ciri Semulajadi Refleksi	50
2.7.3	Perbezaan dalam Amalan Refleksi	50
2.7.4	Konsep tentang Refleksi	51
2.7.5	Kesimpulan tentang Isu-isu Konsep	55
2.8	Isu-isu Yang Berkaitan Daripada Kajian Empirikal	
2.8.1	Kesukaran dalam Amalan	56
2.8.2	Daripada Konteks Amalan Refleksi	57
2.8.3	Kesimpulan Kajian Literatur	62
2.9	Makna dan Definisi Refleksi	62
2.9.1	Penilaian terhadap Amalan	65
2.9.2	Reflektiviti	66
2.9.3	Pembentukan Proses Pemikiran	67
2.9.4	Proses Transformasi	68
2.10	Implikasi Kepada Belajar Untuk Mengajar	68

2.10.1	Konten Refleksi	69
2.10.2	Pengalaman dan Refleksi	70
2.10.3	Refleksi dan Dimensi Masa	70
2.11	Isu-isu Berkaitan dengan Amalan Refleksi di Malaysia	71
2.12	Refleksi sebagai Agenda Penyelidikan dalam Pendidikan Guru di Malaysia	73
2.13	Keperluan Guru Yang Reflektif dan Efektif di Malaysia	80
2.13.1	Refleksi Kritikal	80
2.13.2	Proses Melakukan Refleksi secara Kritikal	83
2.13.3	Keperluan Guru untuk Mengetahui Mengenai Refleksi dan Refleksi Kritikal	84
2.13.4	Perkaitan di antara Proses Refleksi dalam Mempertingkatkan Kemahiran Profesional Perguruan	86
2.14	Model-model Refleksi	90
2.15	Kerangka Konseptual Dalam Kajian	102
2.15.1	Model Asas Kerangka Konseptual Kajian	103
2.15.2	Kerangka Konseptual dalam Kajian	105
2.16	Rumusan	117

BAB 3 METODOLOGI

3.1	Pendahuluan	120
3.2	Paradigma dan Reka bentuk Kajian	121
3.3	Rasional Pemilihan Pendekatan Penyelidikan Kualitatif	123
3.4	Reka bentuk Penyelidikan – Kajian Kes	126
3.5	Instrumen Kajian	131
3.6	Prosedur dan Perancangan Umum	132
3.7	Prosedur Pengumpulan Data	136
3.7.1	Temu bual Sebelum Pengajaran	141
3.7.2	Pemerhatian	145
3.7.3	Temu bual Selepas Pengajaran	148
3.7.4	Dokumen Analisis	151

3.9	Akses dan Kebenaran	157
3.10	Jangka masa Kajian	158
3.11	Pengurusan Data	159
3.12	Kajian Rintis	161
3.13	Analisis Data	163
3.13.1	Analisis Data Semasa Pengumpulan Data	165

3.13.2 Analisis Data Selepas Pengumpulan Data	166
3.14 Prosedur	167
3.15 Kesahan dan Kebolehpercayaan	167
3.16 Etika dan Kerahsiaan	171
3.17 Kesimpulan	172

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1 Pendahuluan	173
4.2 Profil Peserta-peserta Kajian	174
4.3 Dapatan Kajian Selepas Guru-guru Melalui Proses Pemikiran MRE	194
4.3.1 Dapatan bagi Soalan Kajian 1	194
4.3.1.1 Aspek Pengetahuan Guru Tentang Refleksi	196
4.3.1.2 Aspek Pengetahuan Guru Tentang Mengajar	237
4.3.2 Dapatan bagi Soalan Kajian 2	263
4.3.2.1 Amalan komponen-komponen dalam langkah-langkah MRE secara sistematik	263
4.3.2.2 Amalan proses MRE membantu guru-guru berfikir secara berurutan	317
4.3.3 Dapatan bagi Soalan Kajian 3	337

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

4.3.3.1 Dapatan kekerapan amalan langkah-langkah refleksi MRE dalam kalangan peserta melalui TB1/FasaI, TB2/FasaI, TB1/FasaII dan TB2/Fasa II, Pemerhatian dan analisis dokumen	339
4.3.3.2 Keberkesanan dapatan kekerapan MRE dalam meningkatkan kemahiran mengajar guru	356
4.3.3.2 (i) Ilmu Pengetahuan Profesional	357
4.3.3.2 (ii) Kemahiran Pedagogi	473
4.3.3.2 (iii) Sikap Guru	508
4.4 Rumusan	532

BAB 5 PERBINCANGAN, KESIMPULAN DAN CADANGAN

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

5.1 Pendahuluan	533
5.2 Perbincangan Dapatan Kajian	534
5.2.1 Perbincangan Dapatan Kajian Soalan Kajian 1	534
5.2.2 Perbincangan Dapatan Kajian Soalan Kajian 2	552
5.2.3 Perbincangan Dapatan Kajian Soalan Kajian 3	555
5.2.4 Hubungan Antara Ketiga-tiga Dapatan	562
5.3 Rumusan Perbincangan Ketiga-tiga Dapatan Kajian	567
5.4 Implikasi dan Cadangan Kajian	568
5.4.1 Ilmu Pengetahuan Profesional Guru	570

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

5.4.2 Kemahiran Pedagogi	571
5.4.3 Perubahan Sikap terhadap Pengajaran	574
5.4.4 Perkembangan Kemahiran Profesional	575
5.4.5 Refleksi dan Pementoran	576
5.4.6 Refleksi dan Metakognitif	578
5.4.7 Pengalaman Mengajar dan Refleksi	579
5.5 Cadangan Kajian Lanjutan	580
5.6 Kesimpulan	587
RUJUKAN	588
LAMPIRAN	

SENARAI JADUAL

No.Jadual	Muka Surat
3.1 Prosedur Mengumpul Data	138
3.2 Pengalaman Mengajar Subjek Peserta Kajian	156
3.3 Bilangan Temu Bual, Pemerhatian, Temu Bual Rangsangan Ingat dan Dokumen Analisis	161
3.4 Aspek Amalan Kajian Rintis yang Dapat Diperbaiki	163
4.1 Analisis Dapatan Kajian Berdasarkan Tema-tema Tertentu	195
4.2 Aspek-aspek yang Difikirkan oleh Peserta Kajian dalam Mengetahui Tahap Pengetahuan Sendiri sebagai Guru	240
4.3 Komponen-komponen yang Difikirkan oleh Peserta Kajian dalam Mengetahui Tahap Pengetahuan Tentang Kurikulum	243
4.4 Komponen-komponen yang Difikirkan oleh Peserta Kajian dalam Mengetahui Tahap Pengetahuan Tentang Pelajar	247
4.5 Komponen-komponen yang Difikirkan oleh Peserta Kajian dalam Mengetahui Tahap Pengetahuan Tentang Pendidikan	250
4.6 Aspek-aspek yang Difikirkan oleh Peserta Kajian dalam Mengetahui Tahap Pengetahuan Tentang Konten Pedagogi	253
4.7 Komponen-komponen yang Difikirkan oleh Peserta Kajian	258

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

dalam Mengetahui Tahap Pengetahuan Umum Pedagogi

4.8	Jumlah Amalan Komponen-komponen secara Berurutan dalam Langkah 1, Mengimbas Kembali Melalui Pemerhatian, Temu Bual, Analisis Dokumen	267
4.9	Jumlah Amalan Komponen-komponen secara Berurutan dalam Langkah 2, Penilaian Melalui Pemerhatian, Temu Bual, Analisis Dokumen	274
4.10	Jumlah Amalan Komponen-komponen secara Berurutan dalam Langkah 3 Diagnostik Melalui Pemerhatian, Temu Bual, Analisis Dokumen	281
4.11	Jumlah Amalan Komponen-komponen secara Berurutan dalam Langkah 4 Penyelesaian Masalah Melalui Pemerhatian, Temu Bual, Analisis Dokumen.	287
4.12	Jumlah Amalan Komponen-komponen secara Berurutan dalam Langkah 5 Jalan Penyelesaian Melalui Pemerhatian, Temu Bual, Analisis Dokumen	292
4.13	Jumlah Amalan Komponen-komponen secara Berurutan dalam Langkah 6 Pelaksanaan Melalui Pemerhatian, Temu Bual, Analisis Dokumen	297
4.14	Tahap Perubahan Kekerapan Peserta Kajian	338
4.15	Mengklasifikasikan Tahap Perubahan Berdasarkan Kekerapan Amalan 12 Peserta Melalui TB1/Fasa I	339
4.16	Mengklasifikasikan Tahap Perubahan Berdasarkan Kekerapan Amalan 12 Peserta Melalui TB2/Fasa I	341
4.17	Mengklasifikasikan Tahap Perubahan Berdasarkan Kekerapan Amalan 12 Peserta Melalui TB1/Fasa II	342

05-4506832

Analisis Dokumen

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

	05-4506832		pustaka.upsi.edu.my		Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah		PustakaTBainun		ptbupsi
4.18	Mengklasifikasikan Tahap Perubahan Berdasarkan Kekerapan Amalan 12 Peserta Melalui TB2/FasaII								345
4.19	Mengklasifikasikan Tahap Perubahan Berdasarkan Kekerapan Amalan 12 Peserta Melalui Pemerhatian								349
4.20	Mengklasifikasikan Tahap Perubahan Berdasarkan Kekerapan Amalan 12 Peserta Melalui Dokumen								353
4.21	Analisis TB1/FasaI yang Menunjukkan Peningkatan dalam Komponen-komponen Ilmu Pengetahuan Profesional								359
4.22	Analisis TB2/FasaI yang Menunjukkan Peningkatan dalam Komponen-komponen Ilmu Pengetahuan Profesional								385
4.23	Analisis Pemerhatian 1&2 yang Menunjukkan Peningkatan dalam Komponen-komponen Ilmu Pengetahuan Profesional								400
4.24	Analisis TB1/FasaII yang Menunjukkan Peningkatan dalam Komponen-komponen Ilmu Pengetahuan Profesional								411
4.25	Analisis TB2/FasaII yang Menunjukkan Peningkatan dalam Komponen-komponen Ilmu Pengetahuan Profesional								425
	05-4506832		Analisis Pemerhatian 3&4 yang Menunjukkan Peningkatan		Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah		PustakaTBainun		ptbupsi
4.26	dalam Komponen-komponen Ilmu Pengetahuan Profesional								439
4.27	Dokumen yang Dianalisis Meningkatkan Komponen-komponen Ilmu Pengetahuan Profesional								453
4.28	Elemen-elemen dalam Kemahiran Pedagogi yang Diamalkan oleh 12 Orang Guru Berdasarkan TB1&2/Fasa I&II								474
4.29	Elemen-elemen dalam Kemahiran Pedagogi yang Diamalkan oleh 12 Orang Guru Berdasarkan Pemerhatian								475
4.30	Elemen-elemen dalam kemahiran pedagogi yang diamalkan oleh 12 Orang Guru Berdasarkan Analisis Dokumen								476

	05-4506832		pustaka.upsi.edu.my		Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah		PustakaTBainun		ptbupsi
4.31	Analisis Pemerhatian dalam Komponen-komponen Sikap oleh Peserta Kajian								509
4.32	Analisis Pemerhatian dalam Komponen-komponen Sikap oleh Peserta Kajian								510
4.33	Analisis Temu Bual dalam Komponen-komponen Sikap oleh Peserta Kajian								511

SENARAI RAJAH

No. Rajah	Muka Surat
1.1 Kerangka Konseptual Kajian	22
2.1 <i>The Spiral of Professional Development and Competence</i>	87
2.2 <i>Reflective Practice Model – Wallace (1991)</i>	93
2.3 <i>Enriched Reflection – Ur (1996)</i>	94
2.4 <i>La Boskey (1993)</i>	95
2.5 <i>Kolb's Experiential Learning Cycle</i>	96
2.6 <i>Reflective Teaching Model</i>	97
2.7 <i>Modelling In Pre-Service Education Setting Teaching In School Setting Konseptual Framework</i>	99
2.8 <i>Model of Reflective Practice for Teachers</i>	101
2.9 <i>Hierarchical Levels of Reflection</i>	102
2.10 <i>Model of Reflective Cycle</i>	103
2.11 <i>The Process of Reflective Teaching</i>	105
2.12 Model Refleksi Evolusi	107

	05-4506832		pustaka.upsi.edu.my		Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah		PustakaTBainun		ptbupsi
3.1	Urutan Prosedur yang Digunakan oleh Pengkaji								134
3.2	Prosedur Perjalanan Kajian								140
4.2	Rumusan Amalan Langkah-langkah Model Refleksi Evolusi oleh Guru-guru secara Berurutan, Tidak Berurutan dan Kadang-kala Berurutan								316

SENARAI SINGKATAN

APC *Alternatives, Possibilities, Choices*

BBM Bahan Bantu Mengajar

BPG Bahagian Pendidikan Guru

BM Bahasa Melayu

BI Bahasa Inggeris

BT Bahasa Tamil

CBRM Catatan Buku Rekod Mengajar

C/D Catatan Diari

C/J Catatan Jurnal

DPLI Diploma Perguruan Lepasan Ijazah

DVD *Digital Video Disc*

FPK Falsafah Pendidikan Kebangsaan

ICT *Information and Communication Technology*

IPG Institut Pendidikan Guru

IPTA Institut Pengajian Tinggi Awam

 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	 PustakaTBainun	 ptbupsi
JERIS		Jasmani,Emosi,Rohani,Intelek dan Sahsiah		
JPN		Jabatan Pelajaran Negeri		
JU		Jurulatih Utama		
KBAT		Kemahiran Berfikir Aras Tinggi		
KPM		Kementerian Pelajaran Malaysia		
LCD		<i>Liquid Crystal Display</i>		
MRE		Model Refleksi Evolusi		
PBS		Pentaksiran Berasaskan Sekolah		
PCK		<i>Pedagogical Content Knowledge</i>		
PPD		Pegawai Pendidikan Daerah		
Pem		Pemerhatian		
Psek		Perubahan sedikit		

 05-4506832	 pustaka.upsi.edu.my	 Perubahan sederhana	Perpustakaan Tuanku Bainun Kampus Sultan Abdul Jalil Shah	 PustakaTBainun	 ptbupsi
Pbes			Perubahan besar		
RPH			Rancangan Pelajaran Harian		
SMS			Sistem Pesanan Ringkas		
TB1/Fasa I			Temu bual 1/Fasa I		
TB2/Fasa I			Temu bual 2/Fasa I		
TB1/Fasa II			Temu bual 1/Fasa II		

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

TB2/Fasa II Temu bual 2/Fasa II

TGT *Teams-Games-Tournament*

5P Penggabungjalinan, Penyerapan, Penerapan, Pengayaan, Pemulihan

5W *What, Why, Where, Who, When*

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SENARAI LAMPIRAN

- A Surat Kebenaran Daripada EPRD
- B Surat Kebenaran JPN
- C(i) Surat Memohon Kebenaran Daripada Pengetua
- C(ii) Surat Pengiktirafan Protokol Temu Bual
- D Model Refleksi Evolusi
- E Kurikulum Pendedahan Terhadap Model Refleksi Evolusi
- F Prosedur dan Perancangan Umum Pengkaji
- G Protokol Temu Bual
- H Borang Pemerhatian
- I Senarai Semak Pemerhatian
- J Borang Senarai Semak Temu Bual 1 (Fasa I)
- K Panduan Penulisan Jurnal
- L Tarikh-tarikh Pertemuan dengan Peserta Kajian
- M Penerangan Kepada Peserta Kajian

- N Rumusan Keseluruhan Tentang Pemikiran Guru yang Melalui Langkah-langkah Refleksi dalam Model Refleksi Evolusi
- O(i) Rumusan Senarai Semak TB1/FI, TB2/FI, TB1/FII, TB2/FII, Pemerhatian, Analisis Dokumen
- O(ii) Rumusan Analisis Keseluruhan Amalan Langkah-langkah Refleksi Model Refleksi Evolusi
- P Rumusan Dapatan Kajian Keseluruhan Tentang Keberkesanan Amalan Model Refleksi Evolusi dalam memberangsangkan Pemikiran Guru yang Sistematik
- Q Rumusan Dapatan Kajian Keseluruhan Tentang Pengetahuan Guru-guru dalam Kemahiran Mengajar
- R Transkrip Temu Bual

BAB 1

PENGENALAN

Refleksi merupakan salah satu komponen yang sangat penting dalam bidang pendidikan guru. Proses refleksi adalah asas untuk mewujudkan pengajaran dan pembelajaran yang lebih bermakna dan merupakan sambungan perkembangan profesional (Harris, 1998). Refleksi juga mempertingkatkan pengetahuan guru tentang ilmu kandungan pedagogi (PCK) (Shulman, 1987). Dalam pada itu, ada penyelidik telah menjadikan refleksi sebagai tabiat berfikir yang membantu guru untuk menyelesaikan masalah secara praktis (Boud, Keogh & Walker, 1985). Dalam perspektif Islam, refleksi atau muhasabah adalah suatu amalan yang sangat baik diamalkan kerana ia mempunyai faedah dan kebaikan yang akan memperkasa individu bertaqwa agar sentiasa berwaspada terhadap segala tingkah lakunya (Taha Jabir al Alwani, 1996).

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Selain daripada itu, ada lagi pendapat yang menyatakan bahawa refleksi bukan sahaja merupakan aktiviti manusia yang membentuk pengalaman proses memikir malah mempertimbangkan pengalaman tersebut untuk diaplikasikan dalam pengajaran supaya menjadikan pembelajaran berkesan (Boud, Keogh & Walker, 1985). Menurut Shulman (1987) pula refleksi merupakan suatu proses bersiri yang merangkumkan langkah-langkah seperti mengingat kembali, konstruk semula, mencerminkan dan menganalisis secara kritikal untuk memperbaiki sesuatu pengajaran. Jadi, jelas bahawa perkaitan antara refleksi dengan pengajaran dan pembelajaran dalam pendidikan guru adalah relevan. Refleksi memainkan peranan yang sangat penting dalam pengajaran dan pembelajaran berkesan.

05-4506832

Refleksi telah dikenalpasti sejak tahun 1933 lagi dalam penulisan Dewey

dalam bukunya yang bertajuk *“How We Think”*, Dewey (1933) telah memperakui tentang kepentingan dan potensi refleksi dalam dunia pendidikan. Amalan refleksi merupakan pendekatan yang berbeza dalam memperbaiki dan meningkatkan amalan profesional. Jika berfokus secara tradisional, amalan refleksi adalah perubahan ke arah mengakses sesuatu maklumat baharu. Manakala secara umumnya, amalan refleksi adalah suatu proses yang kompleks yang mana mengkehendaki perubahan yang terperinci tentang teori-teori dan tindakannya (Osterman & Kottkamp, 2004). Amalan refleksi dapat memperkaya diri dan merangsang amalan profesional serta bertindak sebagai forum untuk membuat keputusan yang mengakibatkan tindakan tentang konteks pengajaran (Boon, 2003). Dengan itu, amalan refleksi boleh disimpulkan sebagai teori pembelajaran konstruktivisme.

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi